

Трибуна українського слова
на міжнародній арені

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. УНІО: HEnderson 4-1016

PIK LXI. Ч. 245. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛИСТОПАДА 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 27, 1953. No. 245. VOL. LXI.

СТІВЕНСОН БОРОНИТЬ ТРУМАНА

ВІН ПРОТИ „НАКЛЕПІВ“ У ПОЛІТИЧНИЙ БОРЮНІ; БАЖАЄ, ЩОБ З ГІДНІСТЮ ВИЧИНЕНО „АГЕНТІВ САТАНИ, ЯКІЙ ЗМАГАЄ ОПАНУВАТИ СВІТ“

Алентаві, Джорджія. — Переможений демократичний кандидат на президентства Ад-лей Е. Стівенсон, промовляючи до обох палат стейтс-лейс-латури, заявив, що теперішній республіканський уряд президента Айзенгавера не може довго урядувати при допомозі „обидинок, зволікань, парализу і наклепів“. Він твердив, що теперішні республіканці стараються затримати владу при допомозі „червоної сорочки“, подібно як їхні попередники робили це впродовж цілого покоління при допомозі „кривавої сорочки“. (Це був натяк Стівенсона на роки після громадянської війни 1864 р., коли республіканці були довший час при владі). Згадуючи про наклепи в політиці республіканців, Стівенсон борови-ся з майбутнім президентом Геррі Труманом, твердячи, що Труман, як ніхто інший з живих американців, спричинив до того, щоб північні правдиві обличчя комунізму і щоб оборонити благоденствуючу волю людства. Стівенсон не проти того, щоб викоринити червоних агентів в урядових установах. „Викоринюйте геть агентів того сатани, що змагає до панування над світом“, казав Стівенсон. Але він проти метод, якими послуговуються в цій акції. „На любов неба, робіть це з достойністю, об'єктивністю, справедливості і з кращим мотивуванням, як тільки з партійною залістю, яка послужить ЗДА в їх смертельній боротьбі проти того зла, що облігає світ“.

Секретар лютунства проти звільнення Радюловича з військової служби

Вашингтон. — Секретар лютунства Гарольд Е. Талботт вида розпорядження не звільняти з військової служби лютенанта Радюловича М. І. Радюловича, якого мали звільнити лише з той причини, що його батько й сестра мають симпатії до комунізму. Військова команда доповідала, що батько передплачує комуністичний часопис, а сестра пікетувала разом з комуністами. Проти самого лютенанта Радюловича не було жадних за-кидів. Розпорядження секретаря лютунства звучить: „Це є згідно з інтересом національної безпеки — затримати лютенанта Радюловича в резерві лютунства ЗДА. На мою думку, він не є небезпечний“. Радюлович має 27 років, і тепер студіює на державний кошт як військовий ветеран. Боротися проти роблених йому закидів, він заявляв, що не відповідає за членів своєї родини, бо не може сам собі їх вибирати.

Грінгес заявив, що шпигунська сітка Розенберга можливо діє ще й досі

Нью Йорк, Н. Й. — Дейвід Грінгес, який відбував 15-річну кару ув'язнення за приналежність до шпигунської сітки Джуліуса Розенберга, з'явив перед постійною Сенатською Слідчою Підкомісією в Нью Йорку, що шпигунська сітка, яку організував був страчений на електричному кріслі Розенберг, можливо діє ще й досі. „Коли я працював на дослідній роботі в Армії в 1949-1951 роках, то Джуліус просив мене, щоб я дав йому інформацію про те, над чим працюю“ — заявив він. у своїх письмах для підкомісії з'ясувавши, Грінгес з'ясував також, що Розенберг викрав був секретний льонт, що його виніс з фабрики в

МекКарті обвинувачує Трумана в допомозі підозрілим комуністам

Нью Йорк, Н. Й. — Сенатор Джозеф Р. Мек Карті відповідав оубоному президенту-ві Геррі Труманові через ті самі телевізійні й радіові станції, через які промовляв Труман. Він твердив, що бувши президентом сприяв і заохочував до шкідливої діяльності не тільки запідозреного в шпигунстві Геррі Декстера Вайта, але й інших запідоз-рених у шпигунстві осіб. Мек Карті твердив, що Труман — „плазував перед комуністами“. Уряд бувшого президента Трумана відповідальний за всі ті небезпеки, перед якими стоять тепер ЗДА. Продаючи своїх приятелів ворогові цієї держави, бувши демократич-ний уряд відповідальний за те, що американський нарід мусить тепер утигнатися перед великими податками, і що мо-лоді американці мусять слу-жити при війську. Сенатор МекКарті заявив, що він не погоджується з Айзенгаве-

ПРОФ. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ ВІСНЮЄ ВІЙСЬКОВИКАМ НАЦІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СССР

Вашингтон. — Голова УК-Комітету, проф. Лев Добрян-ський з Джорджтаунського університету, вилосив 19-го листопада в аудиторії цього університету перед 352-ю л. зв. головною квартирою військового управління типу „А“ доповідь на тему: „Еко-номія совєтської сфери“. До-повідь складала понад 50 пол-годин, майорів та нижчих старшин, які належать до цієї групи. Першу частину своєї доповіді присвятив професор Добрянський народам, що впади жертвою совєтсько-ро-сійського імперіалізму, з'ясу-ючи проблеми населення, географію тощо. В другій частині доповіді він вивисив совєтський господарський ко-лоніалізм, звертаючи увагу на такі факти, як постійний відплив сирівців та півфабри-

ЩЕ ПРО „СОВЕТСЬКІ МЕНШИНИ“ У ВАШИНГТОНСЬКІЙ ГАЗЕТІ

Вашингтон. — „Вашингтон Пост“ з 19-го листопада на-друкував довгого листа проф. Миколи Чубатого, ре-дактора „Українського Квар-тальника“ на тему затору-кваних в тій газеті раніше „со-ветських меншин“. Автор ли-ста погоджується з редакцій-ним твердженням, що ці про-блеми „скомпліковані“, але до-дає, що їх „тенденцією“ є більше затримувати російські професори й політики для до-бра „свояго російської імпе-рії“. В дальшому проф. Чуба-токий вивисив проблему Київ-ської держави, як найважли-шої форми української куль-тури, зв'язаної з Заходом. В дальшому проф. Чубатий ви-ясує проблему Київської держави, та походження пер-шої назви „Русь“, що не має нічого спільного з Мос-ковією. „Свою культурою і ду-ховістю Київ завжди був ча-стиною Європи, а Москва — частиною Азії...“ — твердить автор листа, покладаючись на таке твердження й само-го російського письменника. — Пригадуючи часи українсь-кої державності та українсь-кого самовизначення в 1918-

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛІВСЬКА ПАРА НА БЕРМУДАХ



Королева Єлизавета II і її чоловік, князь Единбургу, виходять в товаристві губернатора Бермуд, сер Александра Гуду (ззаду), із старовинного парламенту після того, як королева Єлизавета промовляла до найстарішого в британській імперії бермудського автономного законодавчого тіла. Єлизавета є першою з-поміж британських монархів, що відвідала цей острів, починаючи свою шістнадцяту подорож по країнах британської спільноти народів.

Населення Бермудів з захопленням вітало королеву

Гемільтон, Бермуди. — Насе-лення Бермудів з захоплен-ням вітало королеву Єлизавету II та її почет. Із 38,000 мешканців острова мабуть не менше ніж однієї особи, яка не бачила б королеви, що у від-кривому повозі, запряженому білими кіньми, переїхала по-малу 15 миль, оглядаючи Йо-ло на два дні. Перед відлетом Коли на летище прибув літ-ко Джейміс королева наго-родила орденами, між іншими, пілота літака, шофера і віз-ника, що її везли.

Рада Безпеки ООН висловила догану Ізраїлеві

Об'єднані Нації, Н. Й. — Не зв'язуючи на протести жи-вельських офіційних і неофі-ційних кол, Рада Безпеки Об-єднаних Націй прийняла ре-золюцію з гострою доганою Ізраїлеві за збройний напад на прикордонне йорданське містечко Кібію, де згинули 53 араби. Ця резолюція перей-шла 9 голосами, при чому Совети й Ліван стрималися від голосування (всіх членів Ради Безпеки є 11). Представ-ники Ізраїлю безпосередньо перед тим був на відвідині у державного секретаря ЗДА Дж. Фостера Доллеса у Ва-шингтоні, і Рада Безпеки ке-кала на його приїзд літаком із Вашингтону. Сидна зміна, яку зроблено в першіймоу тексті резолюції, це був дола-ток, в якому сказано, що го-лова комісії в справах пере-мир'я у Палестині, генерал

Канада дозволяє Гузенкові свідчити

Нью Йорк, Н. Й. Канадій-ський міністер закордонних справ Б. Пірсон заявив на обіді в Об'єднаних Націях, що канадійський уряд дозволить переслухувати бувшого шпигуна Канади Ігору Гузен-ка. Але, з огляду на безпеку Гузенка, який тепер живе під прибираним прізвиськом в про-вінції Онтаріо, члени Сенат-ської Підкомісії Внутрішньої Безпеки мусять виїхати до Канади, бо інакше Канада не зможе забезпечити його особи безпеку. Пірсон заявив, що в минулому американське Фе-деральне Бюро Інвестицій і Колівська Канадійська Кінна Поліція співпрацювали в бо-ротьбі проти підіривних еле-ментів, і він вірить, що ця співпраця буде продовжува-ти. Джан Фостер Доллес за-явив, що він не вірить у по-голоски, які були поширені в щоденнику „Торонто Стар“, немов би на Консеровій ко-місії говорено про те, що Пір-

Г. К. ЛОДЖ ЗАКЛИКАЄ СОВЕТИ ПРИПИНИТИ ПІДРИВНУ АКЦІЮ В ЗДА

Об'єднані Нації, Н. Й. — Найкращий спосіб змінити публічну американську опі-нію у відношенні до Совєтів, — це припинити підіривну ак-цію проти правління З'єднаних Держав, — заявив в Об-єднаних Націях головний ре-презентант ЗДА, Генрі Ке-бот Лодж. Це він заявив у своїй промові під час деба-ти над совєтською пропозицією „зменшити міжнародне на-привнення“ прийняттям совєт-ських резолюцій про розбро-шення, заборону атомової зброї і осудження пропаганди на „користь нової світової війни“. Французький делегат при-гадував минулого тижня, що американська преса перепов-нена протисовєтськими мате-ріалами. У відповідь на цей закид Г. К. Лодж пригадав „пропаганду ненависті“, що її плекас совєтська влада в усіх ділянках совєтського життя: у пресі, в кіні, театрі і школі. „Коли б хотіли доб-рої волі Совєтів дотримати-ся, що вже було рішене.“ Ми не зневіряться, казав аме-риканський делегат. — Ми все ще маємо надію. Віримо, що прийде день, коли припинит-ся ця кампанія ненависті з-поза залізної завіси. Але вона ще не припинилася і як довго вона триває, не маємо, як тверезі чоловіки й жінки, іншого вибору, як тільки стверджувати цей факт“. Французький делегат при-гадував, що таку саму резолю-цію свого делегата говорив про совєтську політику „мук і небезпек“ і про потребу „змінити клімат у Москві“. У відповідь на всі аргументи комуністичного делегата Білорус Кузьма Кісельов то-рочив про те, що „керівні ко-ла“ З'єднаних Держав зма-гають до „панування над сві-том“.

Французький прем'єр-міністер жадатиме від парламенту заяви довіри

Париж. — Наприкінці деба-ти у парламенті про політику Франції в Європі, прем'єр-мі-ністер Ліваль жадатиме від парламенту проголосувати за-яву довіри теперішньому уря-дові. За конституцією Фран-ції таке голосування може від-бутися найширше в 24 годи-ни після зголошення внеску. Коли б парламент відмовив довіри урядові, він був би роз'ясований і були б розписані нові вибори. Тому, що за кілька тижнів відбудуться у Франції вибори нового прези-дента республіки, члени пар-ламенту напевне не захочуть ускладнювати державної си-туації ще й урядовою та пар-ламентарною кризою. Прем'єр Ліваль сказав, що він за-явить під час конференції на Бермудах з президентом Ай-зенгавером і прем'єром Чер-чилем, що Франція готова ра-тифікувати європейський обо-ронний пакт під трьома умо-вами: 1. що спершу прийде до французько-німецького порозуміння у справі Загрі-ци, 2. що між Францією й Англією політична ситуація буде зацієні зв'язки і 3. що Англії і ЗДА залишатиме в Євро-пі свої війська так довго, як цього вимагатиме міжнародна ситуація. Ліваль заявив, що Франція ратифікує пакт про європейську армію „в най-ближчих місяцях“. Прем'єр Ліваль і міністер закордо-них справ Відо зажадали від уряду й від парламенту спре-цизованих доручень щодо ста-новити, яке вони мають зай-няти на конференції трьох західних великодержав на Бермудах. Ліваль сказав у своїй парламентарній про-мові, що він „не має заміру й-ти на Бермуди і заступати думку міністерів, які злези б себе до ролі обсерваторів“.

Великий шпигунський процес у Фінляндії

Гельсінкі. — У столиці Фін-ляндії розпочався шпигунсь-кий процес проти 8 осіб, ос-каржених у добуванні і пере-дачі „чужинським держа-вам“ тасмних матеріалів. Хоч та різниці військових споруд, в акті обвинувачення не гово-риться, про які саме держави мова, проте загальною відомо-ю, що 6 підсудних відповідають своєю шпигунською діяль-ністю на користь Совєтів, а два — на користь Швеції, при-чому шведських шпигунів причеплено до процесу зго-дом. Совєтські шпигуни, за-національністю фінни, голов-ним чином передавали Совє-там світлісні летишні, портів та різних військових споруд. Між підсудними є військови-ки й цивільні, а також одна жінка, дружина обвинуваче-ного сотника, що, як мати малолітніх дітей, не перебува-ла у слідчій в'язниці.

Західна Німеччина забороняє пронацистську пропаганду

Бонн. — Канцлер Аденауер вирішив зголосити в західно-німецькому парламенті закон про заборону „всього роду публікацій, призначених для поширення націонал-соці-алістичних ідей і цілей“. Ця за-борона включатиме також пронацистські часописи та фільми. В урядових колах ви-ринув сумнів, чи така заборо-на не перестигла конститу-ційній гарантії свободи дру-ку і слова. Тому можливо, що уряд внесе відповідну попра-ву до конституції.

В СВІТІ

● В Гвінії, британській ко-лонії в Південній Америці, 5 прокомуністичних лідерів „на-родної прогресивної партії“, що їх англійці арештували на ос-нові звинувачення в крадіж-ках, були звільнені. Вони прихли-ди до Європи й залишились в Європі. Маніфестацію уладати Ліга Європейської Молоді. ● Лазар Кагановіч, 60-літній „старий більшовик“ і одинокий жид в теперішній радій Москві СССР, колишній текст Сталіна, дістав орден Леніна за високі заслуги для будови совєтської торми народів.

В АМЕРИЦІ

● Президент Ая з сенатер провів свято подки разом із своєю родиною в Ангусі, в стей-ті Джорджія. Президент відле-тіть з своєю дружиною літаком із Вашингтону, по дорозі забере свою невістку з дітьми з Форт Беннінга, а його син Джан прибуде до рідні пізніше, бо службові обов'язки змушуват- його залишитися на Свято Йо-диди при курені, якого він є командантом. ● Комісар воді, газу і елект-рики в Нью Йорку, Домінік Ф. Падану повідомив населення міста, що не потрібно було об-межувати користування водою, якщо мешканці живитимуть її опшадливо. ● Бувшого віце-президента Спайса Гасових і Хемінгхем Ро-бінінсон Чарльза А. Дойла до-порядковано до країни його на-порядження Шотландії за обви-

ЗАПОВІДЖЕНО ТРЕТІЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД ДОБРУС-У

Демократичне Об'єднання бувших репресованих україн-ців з-під Совєтів в ЗДА (ДО-БРУС) матиме в днях 28 і 29 листопада ц. м. у залі Бетто-вен Голл на 5 вул. в Нью Йорку свій 3-тій Загальний З'їзд. Він розпочнеться в су-боту 28 листопада в 11 год. ранку Молебнем. В програмі З'їзду знаходиться також по-свячення пропагандної таб-лиці в честь мільйонів жертв голоду в Україні, організо-ваного Московією в рр. 1932/33. Будуть виголошені три допо-віді: 1) доповідь голови Віль-ної Міжнародної Федерації

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	6.50	One year	\$12.00
На три місяці	3.50	Six months	6.50
		Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВІТЛА І ТІНІ ВЕЛИКИХ МІСТ

Великі міста, в яких скупчуються й велика частина членів нашої американсько-української спільноти, мають не тільки свої яскраві світла, але й глибокі тіні. Одну з таких тіней, невідомо яку вже з черги, пережила метрополія Нью-Йорку за кінцем минулого й початком цього тижня, коли ціла околиця оповдовж кількох днів була під справжньою облогою густої мряки, змішаної з фабричним димом, порохом та великими хемічними випарками індустрії. Люди дівалися біля голів, подразнення горла та очей і багато з них потребували лікарської опіки. Невідомо, чи ця мішанина туману з димом, яку названо "смог" через стягнення в одне слова "смок" — дим і "fog" — густий туман, була безпосередньою причиною багатьох випадків смерті в тому часі або приписання смерті в майбутньому, все ж такі лікарі й медичні товариства, включно з місцевим Академією Медицини, перестерігають перед цією новою загрозою, а представники Американського Товариства для поборювання пістряка при університеті Південної Каліфорнії заявили: "Ми створюємо велику небезпеку пістряку в повітрі над нашими великими містами, випускаючи в атмосферу всілякі родини димів і газів; постійно збільшується кількість випадків пістряка легенів у великих містах в порівнянні з сільськими околицями вказує, що атмосфера може бути одною з головних причин цієї недуги".

Цю пересторогу мусить мати на увазі й загальне громадянства. Це цілком оправдане, що більшість наших людей скупчується по містах. В них бо є більш і кращі можливості заробітку, є ліпші можливості товариського життя в рідному середовищі та й більш життєві вигоди. Все це притягає наших людей, і свого часу, на початках масового переселення нових наших іммігрантів, в 1949-50 рр., ми були навіть свідками масової втечі до міст людей, які своє переселення завдячували фермерам і мали супроти них відповідні зобов'язання, як це було у випадку переселення до Мерленду.

Ця втеча до міст продовжується й до сьогодні, хоч в далеко меншій мірі, бо більшість вже виїхала. Але тяжіння наших людей до великих міст тепер вже починає зрівноважуватися ще слабким, але помітним рухом з великих індустріальних міст до менших міст із здоровішим кліматом. За останніх кілька років помітно збільшились наші громади в Колорадо, Арізоні та в деяких інших центральних і західних степах, а в пресі щораз частіше з'являються заклики та поради рятувати своє здоров'я, а то й життя виїздом у ті степи.

Це, звичайно, не є розв'язкою проблеми, бо тільки одиначі можуть залишити свої теперішні місця осідку та вартати праці у великих містах. Проте, ми маємо інші можливості подбати про своє здоров'я навіть в існуючих обставинах у великих містах. Насамперед треба пам'ятати, що здоров'я — це найбільший скарб і його не може зрівноважити навіть багатодиферне конто в банку. Добре віджиджування, максимальна гігієна вдома і при праці, добрий відпочинок — все це потрібне для здоров'я і може в деякій мірі компенсувати "тіні" великих міст. А коли мова про повітря, то й його небезпеку можна відповідно зменшити проходами в парках та виїздами з міст у вільні від праці дні.

Тепер ми в розпалі нашого "міського сезону" громадської праці, але останній "смог" в Нью-Йорку та деяких інших великих містах пригадає нам обов'язок вже тепер подбати про відповідну підготовку до вакаційного часу. Вже тепер треба думати про те, щоб якнайбільше нашої мелодії й дітворювали забезпечені приміщення в літніх таборах, і "Союзівка", вакаційно-відпочинкова оселя УНСОЮЗУ біля Кергонксону при вступі в гори Кетскіл, вже тепер повною парою приготується до нового сезону, розбудовуючи й вдосконалюючи приміщення, очищуючи ставок, приготувавши приміщення для окремого дитячого табору тощо. Все це, якщо буде відповідно використане, допоможе нам перемогти, або бодай зменшити загрозу тіней великих міст, в яких нам судилося жити.

Остап Тарнавський

РАПОРТ ІНСПЕКТОРА БРАВНА

(2)

Кордуля сентиментально-мрійним голосом обережно запитує: — Не тужите за домом? — Правду кажучи, ні! — відповідає Олена, а в її голосі є якийсь глибокий жал і рішучість. — Бо й за чим тужити, — додас після хвилини мовчання. — У мене вже так нікого нема рідного, як ти життя мені там не було. Кордуля знає, що вона каже далі: чоловіка вивезли з він "пропав"; ніякої надії на те, що колинебудь повернеться. Він знає навіть більше: вона зовсім не полка, хоч такою в таборі пишеться. В у неї навіть ненависть до полка за те, що в'язили її, чоловіка ще до розподілу Полції внаслідок останньої війни. Але його цікаво говорити з Оленою і він питає: — А, як у вас плещи?

БІЛІ Й ЧЕРВОНІ „ВОЗЗ'ЄДИНИТЕЛІ“

Інформування західного й американського політичного світу українськими науковцями та політиками про визвольні змагання та прагнення українського народу дуже непокоїть білоросійських імперіалістів усіх мастей — від крайньо-правих монархістів до рожевих меншовиків. При кожній нагоді намагаються вони сфальшувати історію України і перекрутити сучасну дійсність під владою, щоб переконати американців у тому, що національне питання на території СРСР не існувало й не існує, а що вигадки його „шовіністично-сепаратистів“.

Занепокоєні тим, що американські політики з чимраз більшою увагою прислухуються до правдивих інформацій про Україну та її змагання, біло-московські імперіалісти поспішають запрягти до свого воза всіляких „націоналістів“. Вони дуже затурбовані тим, що „з певністю намагаються безпечно, що політика вільного світу підлягає передершінню розчуження СРСР...“ Вони з люттю намагаються на голову Інформаційної Агенції ЗДА п. Теодора Страйберта за його заяву про те, що головним ворогом З'єднаних Держав є не комунізм, а московський експансіонізм та імперіалізм. Що це таке? — кричать вони. — Катастрофічна помилка чи свідомо обраний шлях до катастрофи?

Одним з численних документів, якими намагаються біло-московські імперіалісти дезінформувати американців, є резолюція, прийнята на мітингу т. зв. „націоналістично-федералістичній“ і неперерішній 11 жовтня ч. р. в Нью-Йорку, що її в англійській мові розсилається політичним діячам ЗДА. Це, зазначено в резолюції, „початок роботи блоку націоналістичної неперерішності у викривленні сепаратистів“. В цій резолюції вони намагаються запевнити американців, що в Совєтському Союзі не існує національної дискримінації — отже, немає нищення і переслідування української культури, русифікації в найбільш розпознавчій формі і всілякого винищення всього, що є українське й до України належить.

А щоб певніше „набрати“ довірливих американців своєю наскрізь брехливою писаниною, вони застрашують їх в такий спосіб: „Якщо ж вільний світ, обманувши дезінформацією про характер міжнародних відносин в СРСР, під фальшивим шлюхом передершіння і розчуження (СРСР — В. С-ко), не поспітавшись, що думують самі народи — всі народи об'єднуються (!?) навколо влади (совєтської — В. С-ко) для оборони своєї спільної батьківщини, як це вже не раз було в минулому“.

Інакше ж кажучи, якщо американці не підуть з нами, російськими неперерішностями та іншими владовцями, то червона армія, „керована геніальним вождем усіх народів товаришем Маленковим“ — дасть їм доброї прохучки і навіть відіб'є охоту літати в „довітряний огорог“...

— Де ви думаете: там?

— На Заході...

Кордуля усміхнувшись непомітно, але не перече. Старається не висказувати своїх власних думок.

Олена розговорила і вела розмову сама:

— Я думаю виїхати до Англії. Ви розумієте, тут небезпечно. Ось одного дня догорять і нас усіх, замкнених у таборах, видадуть більшовикам. Дякую за це! Я волію переїхати на Захід. І єдина для цього можливість — це армія польського генерала Андерса. Тому я в таборі полка. Звідси часто відїжджає авто з людьми до кордону, там їх переправляють на італійську сторону, а звідтам уже дорога проста і безпечна.

— А звідтам можливостей репатріації нема? — питає, протягаючи, Кордуля.

Олена застанаує, але раптом відказала:

— Тоді волію бути репатріанткою з Англії і їхати в Польщу, ніж звідси просто на смерть...

Ділиши до мосту, на якому скупчувався увесь рух містечка. Горили яскраво лі-

Про відсутність будь-якої національної дискримінації в Совєтському Союзі розписується на кожній сторінці, як відомо, й підсовєтська преса день-у-день.

У зв'язку з підготовкою до святкування роковин Червеної Раді 1654 року, написав велику статтю відомий історик Іван Крип'якевич. Не дає „старший брат“ старшому професорові спокійно померти — мусить він на схилі віку випускувати отаці, примором, безглузді речі: „Возз'єднання України з Росією сприяло розвитку економіки України. Бо економіка Росії була більш прогресивною (!?)“... „Маси українського селянства визволились з-під шлехетського панування і перейшли на становище вільних селян (!?)“... „Старшина й заможе міщанин дістали умови для повного розвитку своїх економічних сил у прогресивному (?) господарському укладі централізованій Російській державі“... І нарешті: „Возз'єднання з Росією створило найкращі умови для всебічного розвитку України“...

Чи можна придумати ще більш нісенітницю, як оці професор за московським указкою?

На тему того ж таки „возз'єднання“ написав совєтський письменник Натан Рибак роман „Переяславська Рада“, що його друга частина видрукувана в ч. 5-9 київського журналу „Вітчизна“ за 1953 рік.

В абсолютній однозначності з резолюцією московських неперерішників, висланою до американських політиків, описує Натан Рибак „міжнародні відносини“ в старій Україні. Совєтська московська критика цей роман дуже похвалася, бо с він „новим вкладом у висвітлення великої дружби та єднання братніх народів і викривас кожна буржуазних націоналістів про якусь споконвічну ворожисть між українським народом та його старшим братом великим російським народом“.

Так само однозначним з „неперерішниками“ є бажання Натана Рибак бачити український народ розсвареним і поділений на ворожі табори. Як російські „неперерішники“ надцюють малоросів на „шовіністично-сепаратистів“, так само й Натан Рибак аж піниться, коли згадує про Мазепу, генерального писаря Витовського, полковника Телюсина, Лисницького, мітрополита Косова та інших „буржуазних націоналістів“.

Також до роковин „возз'єднання“ переробив наново Корнійчук свою п'єсу „Богдан Хмельницький“. Короткий перегляд цієї літературної фальшивки подавали ми в одному з попередніх чисел „Свободи“.

Малоросійсько-московські „неперерішники“ в питанні міжнародних відносин в Совєтському Союзі ані на риск не відходять від генеральної лінії, визначеної в Кремлі.

В. С-ко

Вступайте в член УНСОЮЗУ!

І. Снр

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ

В роки революції українці Манджурії — а їх тут тисячі працювали на Східно-Китайській залізниці — піднялися з будувати власний будинок під клуб, школу та інші культурно-освітні потреби. Вся справа була переведена правлінням Українського Клубу в Харбіні і з допомогою українців Зеленої України та всієї Манджурії. В пізніших роках під натиском червоних цей гарний будинок китайська адміністрація сконфіскувала, а клуб зачинила.

Українське життя занепадо. Але старі члени Клубу не покинули справи і протягом наступних років все старалися дістати будинок назад в свої руки. Це була не легка річ. Подавали скарги до китайського суду, зверталися до різних установ, витрачали гроші на адвокатів. Найбільше клопотів взяв на себе безплатно адвокат П. Пузанів. Це була довга й вперта боротьба, що не давала, однак, жадних наслідків.

У вересні 1932 р., після пам'ятних мукденських подій, клуб почався японсько-китайська мала війна і прийшло до заснування нової імперії — Манджуро-Го, українці вирішили скористатися з нових умов. Місцеві заходи давали певні надії, але їм бракувало солідного політичного підпертя, бо до 1932 р. в Манджурії не було жадної офіційної української організації, крім церковної парафії.

Тому група українців-вікварів з Зеленої України звернулася до ген. В. Сальського, міністра УНР, з проханням підтримати їх морально. Перед тим український дипломат у Константінополі Мурський знайшов можливість встановити контакт з японцями. Цей контакт привів до персональних зустрічей ген. Сальського з японськими чиновниками у Варшаві. В Манджурії вдалося знайти також добрі контакти. Все це разом привело до того, що радник Управи Південно-Манджурської залізниці був, міністер фінансів Сибірського уряду, І. А. Михайлів, сам пролом з Кубанди, зацікавився історією будинку Українського Клубу. Управу цієї залізниці в ті часи мала величезний вплив в Манджурії і її рекомендації надавали поважного значення.

Ворожі нам чинники, як білі та червоні москалі, нічого не знали про наші клопотання, аж поки вони не увінчалися успіхом. Серед українців про всю цю справу знало лише кілька осіб, членів був. Політичного Центру, від імені якого й велася переговори.

Регулярне листування з ген. Сальським та поважне координація наших виступів з Європою привели до того, що японці зрозуміли нашу справу і визнали законність наших претензій. Була тільки одна формальна перешкода: більшість членів Політичного Центру не мали прямого відношення до будинку і навіть не були членами Українського Клубу. Тоді прийшло певне компромісне рішення.

Ця історія з клопотами довкола українського майна в Харбіні дуже повчальна. Вона свідчить про те, що, при добре скоординованій праці наших організацій в різних країнах, можна досягти неабияких успіхів, коли не мішати до неї особистих або вузькопартийних справ.

15 листопада 1933 р. японська військова місія в Харбіні оголосила в пресі меморандум, в якому говорилось про передачу майна Б. Українського Клубу в руки чотирьох членів української національної колонії. При цьому зазначалося, що означені особи зобов'язуються створити в скорому часі з представників української колонії постійний орган для управління згаданим майном, і що військова місія не відповідає за які непередбачувані як дії можуть постати в зв'язку з цим серед членів колонії.

Меморандум підписали начальник місії полковник Камішубара, б. п. д-р Д. Барченко та автор цієї статті.

Оголошення меморандуму викликало серед українців велику радість. Напередодні передачі будинку в наші руки редакція часопису „Манджурський Вістник“ перетворилася на скоріший штаб, що мав керувати цією акцією.

Від 15 листопада 1933 і аж до 14 червня 1935 р. бучиником і всім майном розпоряджалася спеціальна адміністрація, створена з представників наших організацій: Союз Українських емігрантів Зеленої України, УНГРомиди, Т-ва „Прогресити“ та української парафії св. Покрови. Адміністрація складалася з чотирьох осіб із д-ром Д. Барченко на чолі.

Про діяльність цієї адміністрації та труднощі, які вона мала переборювати, говориться детально в книжці „Український Національний Дім в Харбіні“, виданий там же в 1935 р. На жаль цієї книжечки розійшлася лише дуже незначна кількість тиражу, бо восени того року поліційна цензура сконфіскувала її за видрукування повного тексту японського меморандуму, який два роки перед тим вся преса вільно друкувала.

Понад два роки тяглися клопоти, щоб дістати книжку назад, хоча б з визнанням текстом меморандуму, але через саботаж двох москалів в цензурі нічого з того не вийшло. Лише яких-то примирливих вдалося розіслати по українських редакціях та організаціях в Європі й Америці. В 1943 р. ця книжечка була перевидана Океанічним Інститутом.

Український Дім став середком українського життя в Манджурії. Там примістилися наші організації і відкрилася книгозбірка „Прогресити“, що нараховувала понад тисячу книжок. Книгозбірка була Українського Клубу, що мала понад 3000 томів, а протягом майже десяти років перебувала на приватному мешканні. Ця книгозбірка мала майже всі журнали та книжки, що вийшли в Україні перед першою війною, окрема комплекти „Ради“ та інших часописів.

Український Дім був збудований в національному сти-

Харбіні дуже повчальна. Вона свідчить про те, що, при добре скоординованій праці наших організацій в різних країнах, можна досягти неабияких успіхів, коли не мішати до неї особистих або вузькопартийних справ.

15 листопада 1933 р. японська військова місія в Харбіні оголосила в пресі меморандум, в якому говорилось про передачу майна Б. Українського Клубу в руки чотирьох членів української національної колонії. При цьому зазначалося, що означені особи зобов'язуються створити в скорому часі з представників української колонії постійний орган для управління згаданим майном, і що військова місія не відповідає за які непередбачувані як дії можуть постати в зв'язку з цим серед членів колонії.

Меморандум підписали начальник місії полковник Камішубара, б. п. д-р Д. Барченко та автор цієї статті.

Оголошення меморандуму викликало серед українців велику радість. Напередодні передачі будинку в наші руки редакція часопису „Манджурський Вістник“ перетворилася на скоріший штаб, що мав керувати цією акцією.

Від 15 листопада 1933 і аж до 14 червня 1935 р. бучиником і всім майном розпоряджалася спеціальна адміністрація, створена з представників наших організацій: Союз Українських емігрантів Зеленої України, УНГРомиди, Т-ва „Прогресити“ та української парафії св. Покрови. Адміністрація складалася з чотирьох осіб із д-ром Д. Барченко на чолі.

Про діяльність цієї адміністрації та труднощі, які вона мала переборювати, говориться детально в книжці „Український Національний Дім в Харбіні“, виданий там же в 1935 р. На жаль цієї книжечки розійшлася лише дуже незначна кількість тиражу, бо восени того року поліційна цензура сконфіскувала її за видрукування повного тексту японського меморандуму, який два роки перед тим вся преса вільно друкувала.

Понад два роки тяглися клопоти, щоб дістати книжку назад, хоча б з визнанням текстом меморандуму, але через саботаж двох москалів в цензурі нічого з того не вийшло. Лише яких-то примирливих вдалося розіслати по українських редакціях та організаціях в Європі й Америці. В 1943 р. ця книжечка була перевидана Океанічним Інститутом.

Український Дім став середком українського життя в Манджурії. Там примістилися наші організації і відкрилася книгозбірка „Прогресити“, що нараховувала понад тисячу книжок. Книгозбірка була Українського Клубу, що мала понад 3000 томів, а протягом майже десяти років перебувала на приватному мешканні. Ця книгозбірка мала майже всі журнали та книжки, що вийшли в Україні перед першою війною, окрема комплекти „Ради“ та інших часописів.

Український Дім був збудований в національному сти-

усім, втекти й почати життя в нових обставинах, наново? І саме тоді, в час цієї нерішучості, з'явився Слатів.

Кордуля йшов площею Ресиденції, тісно історичною площею, що простягається вздовж північної стіни славської Зальцбургської катедрі, фронтом якої виступав Райнгарт, як тло, для вистави містерії про смерть багатого Сдермана, — та й вслухався у мелодійний курант з вежі Глюкеншпіл, коли нагло хтось заговорив до нього німецькою мовою:

— Ви пас Кордуля?

Не міг навіть подумати над відповіддю, лише коротко за-явив:

— Я!

— Здрастуйте, Тимофій Митрофанович, — було наступне вже в рідній мові речення. — Мені саме вас і треба.

Так почався новий зв'язок. Слатів був офіційно членом совєтської місії, яка займала прекрасний дім у південній частині Зальцбургу. Завдання цієї місії була перш за все репатріація десятків тисяч колишніх совєтських громадян, які позаймали табори-

Ярослав Бурдидик

ПЛАВАЮЧІ ЛЕТОВИЩА В АРКТИЧНІЙ СМУЗІ

Багато докладних описів появилося вже в американській пресі про Туле в Гренландії. Це не тільки найдалі від нас летовище на далекій півночі, але й найбільш вибагливо вивчена людська оселя у цій білій пустелі. З рапортів знаємо, що там є не тільки летунські гангари й розбіжки, з яких можуть злітати всі типи літаків, але що там є великі склади пального, запасових частин до літаків і склад бомб, призначених для всіх стратегічних вимог і потреб. Щоб воякам утримувати й укріплені побут серед цієї білої монотонії — створено в Туле такий комфорт, який може задовольнити кожного. Там є все, починаючи від читальні, руханкового залу, басейну для плавання, кіна й кіноапарату на барі та клубів з різними розважками.

На Туле підійб арктичної смуги не закінчився. В останніх роках американці намагаються опанувати дальші терени і створити там осніні опірні пункти, які, на випадок конфлікту, були б передовими оборонними форпостами на півночі.

З летовищ на Алясці, Ляб-радорі і в Канаді відбуваються вже тепер постійні летунські польоти для вправ одиничними літаками й цілими формациями. Завданням літаків окремого призначення є утримувати постійний зв'язок з найдалі розміщеними на півночі радарними та метеорологічними станціями. На цих безлюдних білих просторах.

лі, на вір будинку Полтавського Земства, тільки не було на ньому ззовні й всередині жадних прикрас. Були в ньому великі кімнати та залі, велика сцена й фойє, а в пізніших роках була добудована до нього церква. На третьому поверсі містилися кімнати „Прогресити“, канцелярія організації, кімната адміністрації будинку та редакція „Манджурського Вістника“. Будинок мав центральне опікування. На широкому паркеті були майданці для розваг та стовп старий будинок з двома мешканцями. Також при вулиці був ще один маленький будинок, з гаражем внизу, де колись містилася кооператива „Згода“.

Все це майно оцінене було на 180,000 син (за тодішнім курсом 2,80 син дорівнювали 1-му америк. доларові). Адміністрація Дому в 1934 році планувала зробити надбудову для готелю на 30-40 кімнат, але через те, що офіційного документу на право володіння українці від влади так і не дістали, проєкт цей не можна було здійснити.

В 1919-1924 рр. в будинку знаходилися українська початкова школа та гімназія, яку фінансували брати Шевченки. Фірма Іл вела велике лісове підприємство, з двома лісовими концесіями на площі понад 700 кв. миль, із своїми залізницями та тартаками. Це мільйонне підприємство, як більшість манджурських фірм, збанкруту-

(Закінчення на стор 3-й)

рах відбуваються постійно маневри арктичних військ, озброєних пристосованою до місцевих кліматичних умовин механізованою зброєю і забезпечених рідко відносно оденою.

В останньому повідомленні про використання для стратегічних баз плаваючих крижаних-летовищ. У 1950 р. під час одного розвідного польоту, відкрито великий масив плаваючої криги, площа якого мала коло 20 квадратних миль. Як було встановлено, ця крига є не арктичного походження, а прибилася до Арктики зі смуги, яку формувала солонка вода. Її поверхня досить рівна, вкрита зіпніленим льодо-снігом і підноситься на 25-35 метрів понад рівень моря. Кризі цій дано назву Т-1. Незабаром після того відкрито ще два подібні масиви криги, тільки трохи менші поверхнею, яким дано зверхні назви Т-2 і Т-3. Ці два останні масиви підносяться на 50-60 метрів понад воду. Переведені дослідні виявили, що ці криги криги має більше як 1,000 років і вона постійно збільшується, через те, що до неї примієзас щораз більша кількість води. Колівання цих крижаних досить великі, а їхній радіус обчислюється на 500-1000 миль.

Тому, що ці крижани не топляться, американці задумують відповідно використати їх. Вони можуть послужити не тільки, як дуже догідні плаваючі порти, але й як ідеальні бази для арктичних летунських з'єднань. Фактично твердають, що крижани ці такі міцні, що їх важко було б знищити навіть сильним бомбардуванням.

І так розпочалося „заселювання“ цих майбутніх плаваючих летовищ. Побудовано невеличкі, але дуже поворотливі моторні сани, випрокувано легку й еластичну одягу та взуття, які огріваються невеликою батареєю, вагою одного фунта. Одним словом створено основні передумови для того, щоб на крижанах жити й працювати.

Всі члени цих перших експедиційних команд, звичайно, добровільці. Умови їхньої праці, хоч і в арктичній смугі, такі догідні, що зголосилося до цих команд більше охочих, як було потрібно.

Один дуже важливий фактор мусить брати під увагу „арктичний стратег“, а саме: всі ці три крижани ніколи не стоять на місці і тому вони повинні кожного дня звітувати головній команді про зміну свого положення. Морські течії перебезують крижани дуже часто у непередбаченому напрямі, від 2 до 10 миль на добу. Наприклад, карта показує, що крижан Т-1, що його відкрито на початку 1950 р. і вперше „заселено“, відплив від місця першого „постриг“ 600 миль на південь, а крижан Т-2 від місця свого першого „з

Д-р Ростислав Сочинський

А С О Н

Вже стародавні грецькі філософи задумувалися над проблемою сну і намагалися збагнути його таємницю. Модерна медицина також докладає зусиль у цьому напрямку, але, на жаль, крім кількох гіпотез, збрала досі мало фактів. Для практичних цілей не має значення, що саме викликає сон: нервову виснаженість, відплив крові з мозку чи діяння на певні нервові осередки молочної кислоти, яка нагромаджується в тілі внаслідок перевтоми. Найважливішим є те, що без сну наш організм неспроможний нормально виконувати своїх функцій. Сон потрібний, щоб поновити час втомити, яку створюють щоденні заняття; він відбудовує зружати енергію.

Як довго треба спати?

Пересічна здорова людина проводить третину свого життя в сні. Без цього, здавалося б, змарнованого часу ми не були б здібні працювати, ясно думати, нормально жити. Втрачаючи сон на протязі однієї чи двох ночей можна надолужити. Коли ж недоспати сну с'єматично, можна перетворитися у серйозного малюнка, клубок розладнаних нервів, цілковиту фізичну й духову руїну.

Потреба сну в кожній людині дещо інша. Це залежить від віку, статі, здоров'я, відчуття, успадкування. Ми чули про людей феноменально відпорних на брак сну. Історія твердить, що Наполеон спав всього лише 3-4 години на добу. Таке саме оповідають про Томаса Едісона. Та до цих „історичних“ фактів треба ставитися з певною дозою недовіри. Наполеона, наприклад, можна було бачити часто, як він куляв на коні під час походів, мабуть надолужуючи в такий спосіб свій короткий нічний спочинок. Ми й сьогодні „аустрасімо“ феноменів „люди“ хвалиться, що можуть обходитися без нормального сну. Це — зде-

більшого особи з певними психічними відхиленнями, які бажають звернути увагу на свою незвичайність і тим викликати подив чи співчуття. Новонародженим немовлятам потрібно 18-20 годин сну на добу; дітям, які ростуть — 12-14 годин. Дорослим вистачає 7-9 годин, старшим же особам тільки 5-7 год. Жінки, що мають вразливішу нервову систему, зокрема під час вагітності, потребують більше сну, ніж чоловіки. З другого ж боку, вони краще переносять тимчасову втрату сну.

Якість сну.

Дуже важливою є не тільки довжина сну, але й його якість. Тригодинний, спокійний, глибокий сон далеко корисніший, ніж 8-годинне дрімання, коли людина перевертається на ліжку з боку на бік. Поміркований рух ла свіжому повітрі впливає додатково на сон. Але дуже шкідливо під час огляду задоволені формовані незвичні фізичні вправи, тяжка фізична чи розумова праця в пізніх годинах або багата, важко-стварна вечора безпосередньо перед нічним спочинком. Світло, галас, невідповідне ліжко, брак достатньої вентиляції можуть також погіршувати сон.

Про советську каторгу на Уралі

Бельгійська газета „La Meuse“ з 2 листопада б. р. містила звітку про поворот додому 12 бельгійських полонених, що, після 10-ти років перебування в німецькому та советському полоні, тільки тепер повернулися додому, репатріювані бельгійським урядом. Один з них, фламандець, Йосип Ван де Меле подає кореспондентів газети такі відомості про советську каторгу на Уралі.

„Я й мої товариші були признані советським урядом

І. М. Камуляк

УПА В БОРОТБІ ЗА ВОЛЮ

Ukrainian Insurgent Army in Fight for Freedom — так називається книжка, що незабаром має повстатися на книгарських полицях. Це буде чергове англійське видання про Україну, про її боротьбу за волю своєю та інших повоєнних російським імперіалізм народів. Ідея видання цієї книжки, ініціатори поставили перед членів Комітету Нью Йорку та Метрополі і збори майже одноголосно цю ідею одобрив. Головною ціллю цієї книжки є ознайомити англійського читача з проблемою боротьби українського народу на українських землях під сучасну пору під проводом знаменитого сучасного українського Повстанчої Армії. Минули роки, десятиліття, може і століття, світові події можуть поміняти різні шляхи, але в історії свободи і боротьби за волю народу готово заплести кожну ціну й принести кожну жертву.

Ми свідомі того, що ту правду кожен захований перед світом Росії, якої б то не було баран, але ми свідомі й того, що якщо той факт доведе до відома світу всіма можливими засобами, тоді і за-свідуювати його не буде лег-ко. Тільки книжка повинна звернути увагу англійського читача на різноманітні творчість українського підпілля. Український воєн-підпілля носить зброю у формі кірас, гранат, мінометів, але він носить її теж у формі вміло зредагованої лектики, ба що більше, — у формі виданої підпіллям брошури, новел, віршів, у формі обдуманого й старанно опрацьованого книж-ки. Стефан Хрін, один із командирів УПА, подає описи боїв з озброєними наймодернішою зброєю польськими військами, описи, що може не належать до першопочаткових літературних творів, проте яскраві, повні, щирі, а найважливіше — правдиві. Український поет, письменник, в мистецькій формі зафіксував конкретні факти героїчності української людини, що відірвалася всього тудишнього, земного, щоб за життя піти в безсмертність. Марта Гай, Вульфрей дають літературно-мистецькі образи повстанських „буднів“. Український мистець, що ще недавно виставляв продукти своєї творчості в сальонах Варшави, Парижу, сьогодні різьбить скромні, але які ж вимовні, які насичені широкістю, безпосередністю і правдивістю образи ворожої дійсності та боротьби з нею. Ніл Хасевич, М. Черешні-овський і десятиліття молодих мистців долота та пензля малюють чи різьблять в свій спосіб свою добу.

Працює український підпілля публіцист над проблемою перекозання вільного світу про потребу для нього теж української незалежної держави на сході Європи. Не має він в своєму розпорядженні розкішних бібліотек Парижу, Вашингтону, Лондону, але він має одне: інтелектуальну глибину та глибоку віру в слушність своєї справи. „Концепція самоопіки України“ П. Полтави належить до однієї з найкращих друкованих праць про волюючу Україну. „Лист до Голови Америки“ П. Полтави яскраво своїми аргументами ледве чи може когось не переконати. Жорстоку й криваву боротьбу з московським нацизмом на українській землі сьогодні, український повстанець хоче зустріти добросусідськими відносинами двох вільних незалежних від нікого народів: українського та російського.

Український революціонер не бореться проти російського народу, він бореться проти російських імперіалістів, проти втручання Москви в українські справи. І не лише людина, що бачить українську дійсність, звірства російського окупанта власними очима. Присмило теж відмітити, що визначні американські державні мужи не можуть не відчувати респекту до українського борця за волю. Вони починають не лише вповні розуміти його, але, щопай-таки, домагаються активної підтримки для нього від свого народу. Можливо, що такі голоси ще ніколи не зовсім сміливі, не зовсім рішучі, але завтра вони можуть стати самозрозумілими істиною в розцінці кожного пересічного громадянина.

Подав А. Я.

Осердох Матріного Союзу Українок в Нью Йорку дає в НЕДІЛЮ, 29. ЛИСТОПАДА ЖИВУ ГАЗЕТУ на актуальні теми при участі Мілани Рудницької, Олександри Животної, Ірини Шох, на яку запрошує Українське Животно.

Початок о год. 3.30 пополуноді, при 320 East 14th Street в Нью Йорку. УКРАЇНСКА ВІСНОВА АКАДЕМІЯ НАУК У США 1111 West 28th St. Нью Йорк В СУБОТУ, 28-го ЛИСТОПАДА 1953 року, о 7 год. веч в приміщенні УВАН у США відбудеться Наукове Засідання Книгознавчої Секції УВАН у США Доповідає Аркадій Трачук „Преса в Радіохеміскарі України“ Вхід вільний. Керівництво Секції

УВАГА! Вийшла з друку нова книжка! УВАГА! ПЕТРА КАРПЕНКА-КРИНІЦ „СОЛДАТИ МОГО ЛЕГІОНУ“ Ціна з пересилкою 75 центів. Замовлення слати на адресу: Mrs. O. HORBAN, 961 Seminole Street, Detroit 13, Mich.

КНИЖКА ПРО ЛЬВІВ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ



Видавництво, що видає дуже гарний журнал-квартальник німецькою мовою „Ukraine — in Vergangenheit und Gegenwart“ („Україна — в минулому і сучасному“) рішило видати великий збірник про Львів німецькою мовою під назвою „Das Ukrainische Lemberg“ — „Український Львів“. До співвідання прилучилися майже всі українські політичні й громадські організації, існуючі в Німеччині. Це буде велика, багато ілюстрована книжка, в якій головню будуть підкреслені українські культурні надбання, що їх здобуто впродовж 700-літнього існування цього славного західно-українського міста. Ціна 8 нім. м. або \$2. Замовляти у Verlag Ukraine, Rumford Str. 19, München 5, Germany.

ДОПОМОГА ЗУАД-ТУ УКРАЇНЦІМ В ЮГОСЛАВІЇ

Віддавна надходили невісті вісті про життя численних українців в Югославії. ЗУАДК відкрив своє представництво у Триєсті і міг би краще допомагати нашим землякам в Югославії, як би там існувало яке-небудь організаційне існування їхні представництва, але югославська влада не дає дозволу на таку організацію. Проте ЗУАДК несе свою допомогу українцям на тому терені через американську допоміжну організацію КАРЕ й вислав вже першу посылку пакетів КАРЕ коло 100 особам, здебільша на терені Хорватії, бо цим діється там найбільше. Ми обдаровуємо також українських студентів, що вчаться у вищих школах в Югославії. Центральна ЗУАДК дістає часто листи від югославських українців з проханням поможти їм і це вже мусить бути дуже велика скрута, коли вони зв'язуються писати про неї, не вважаючи на тамтешній режим. Центральна ЗУАДК має список українців в Югославії з адресами: якщо хтось має там своїх кривих чи знайомих, може дізнатися про них через ЗУАДК. Звичайно, допомога нашим землякам в Югославії залежить теж від загальногромадської жертовності на підлі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету.

Рісничого американського громадянина. Уривок з п'єси „Андер-гранд“ американця українського походження, що вже була виставлена на Флориді в театрі, свідчить про те, що американський поет може знайти для своїх творів героїв поміж українськими повстанцями. Така була і є ціль Комітету, що ту книжку приготував. Чи намічену ціль досягнуто, про те скажуть критики. Тепер пора для того, щоб допомогти тій книжці чим-ось скоріше повстатися і щоб українська правда далі йшла в світ.

ПАДІТЬ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ПАДІТЬ У ЛЕГКІЙ

УВАГА! ЛКАРІ ЧЕРГОВІ СХОДИНИ Українського Глобального Т-ва в Америці відділ Метрополі Нью Йорку — відбудуться В СУБОТУ, 28-го ЛИСТОПАДА 1953 Р., о год. 8-ї вечора в приміщенні Літ. Мист. Клубу з доповіддю Д-ра РОМАНА ОСІНЧУКА на тему: „ЗВАННЯ В СПІДПІЛКОВІЙ ЗАЛОЗІ“ Управу Т-ва.

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ (Закінчення зі стор. 2)

вало десь в 1925 році. Молодший з братів Шевченків, Іван Прохорович, настроєний більш патріотично, фактично утримував як самий Український Дім, так і гімназію, де вчилися його діти. В пізніші роки, хоч зруйнований матеріально, він все ж знаходив можливість підтримувати видавництво, зокрема „Манджурський Вістник“. Восени 1945 р. з багатьма іншими він згинув від кулі чехів.

Після окупації Харбіня більшовиками, в серпні 1945 року будинок забрали під військову частину, а пізніше совети використали його під російську школу. В 1937-1939 рр. японська політика сильно змінилася. Японці з симпатією почали відноситися до московських фашистських організацій і йшли їм на руку в їх зазісаннях на Український Дім. Українцям доводилося не мало боротися, обстоюючи свою власність. В 1941 р. військовий японський міністр призначив на адміністратора дому інж. В. Кулібіна-Корєнького, був міністра германського уряду і активного співробітника в „Бюрі по делам російських емігрантів“.

В 1943 р. українцям вдалося викинути його з українських організацій. За приватними відомостями, він працює тепер в советській адміністрації в Харбіні, хоч спочатку його прештутували і, здається, навіть вивозили кудись на короткий час. Та хитрий малорос все вмів знайти собі притулок.

Українська колонія в Харбіні знищена червоними. Залишилося там тільки трохи жінок, кілька дітей та старих людей.

ГОЛОС ЧИТАЧА

Неточність інформації

У „Свободі“ ч. 234 з дня 11 листопада 1953 поміщено інформацію п. н. „Проф. Добрянський та Ю. Стародубський спростовують неточності Американської преси“, в якій допущено неточності а то й твердження, що зовсім незгідні з коментарем газети „Вашингтон Пост“ п. н. „Росіяни й українці“, який то коментар в згаданій статті „Свободи“ реферовано.

Думаю, що ми українці, які боремося за правдиву інформацію в американській пресі, повинні в першу чергу інформувати себе самих в українській пресі згідно з правдою. У згаданій статті сказано, що „Вашингтон Пост“ в своїй йому коментарі „всесильно підтримує твердження проф. Добрянського... стверджуючи, що при мударій політиці вільний світ міг би використати українські змагання як одну з найбільш реальних сил у боротьбі проти загрози комуністичного імперіалізму“.

Тимчасом фактичний стан такий: В коментарі „В. П.“ сказано, що редакція „стоїть на становищі Американського Комітету Визволення від Більшовизму“ і не підписує ніякої сторони в конфлікті — ні росіян (Керенського), ні не-росіян (Добрянського). Відносно „національної та історичної відрубності“ українців від росіян, то коментар дещо далекий, від нашого рації, але ця справа вже привабливо дискутується і в цьому теж позитив. Тому теж не буду загибати Вам часу дискутуючи цю справу. Безперечно позитивним я-

Часопис „Свобода“ повинен знаходитися в кожній українській хаті!

З наших буднів

„СВЯТО ІНДИНА“

В неділю під церквою, коли вже земляки напоїли тиливалися досадою і розходилися додому, то ще казали собі на „гуд-бай“:

— То що? Будемо в гет-вер обходити св. Індіну?

— Е, та ви маєте за що дякувати Америці, бо вже купили кару. А ми подякуємо на другий рік, коли купимо шату.

В розумний земляків з-під церкви — тільки той має моральний обов'язок бути вдячним Америці, хто став уже посідачем „кар“, хати, бізнесу, ресторану чи якоїсь іншої гуртвільні мішаних товарів.

Нам, однак, здається, що цей гарний зейгай повинен би прищепитися й поміж іншими категоріями громадянства.

Передусім, глибоко-вдячній Провидінню (без лапок!) повинні бути всі українці Великої Нью Йорку за те, що, нарешті, вдалося нам придбати Народний Дім. Одночасно всі ми повинні просити ласки в Бога, щоб не покрав нас Грігориюти й зарозумілими та не помішав нам розуму і язиків, як булинізм вавилонської вежі, щоб ми того, з таким трудом придбаного Дому, заскоро не завалили.

До особливої вдячності зобов'язані громадяни, які щасливо відбули в цьому році всі спільні й відокремлені академії, панатиди, віга, наради, паради та інші конвенції, виступили сотки промов, доповідей і святогнісних рефератів, а проте Господь милував їх і врятував від нервової звороти, зи ступнесоного парализу. Хай же милує їх своєю ласкою і в наступному році!

Окрему подяку за своє існування повинні скласти ті наші партії та групи, що не мають навіть стільки гленства, щоб склеїти ЦК з п'яти осіб, а проте відіграють домінуючу роль в нашому політичному житті, невтомно поборюючи своїх партійних противників, розуміється — на славу України.

Ясно, що немає норми без винятків. Існують такі категорії, які, можливо, і не мають, за що дякувати. До них, першою мірою, належать десятки мільйонів індіків, що ідуть щороку на зарі з нагоди Свята По-даки. Крім присягності опинитися в наших немислених шилунках, вони, вважливо, не мають жадної іншої сатисфакції.

А будуть між нами такі патріоти, які, зловивши зі смаком звертку згаданого домашньої птиці, садять тишати до Європи листа — яка в Америці страшна депресія. Такий мрягний тон звільняє їх і від полки і від невдячного обов'язку — встромити до листа до-ляра чи двох „зукуні“. До категорій „недякуючих“ належатимуть також ті кореспонденти тих еміграційних газет, що малюють Америку, як країну рабства, висиску й горної реакції.

„Може колись, як розвалиться Парство Сатани і наша Батьківщина стане вільна, тоді гарний зейгай „Свята Поляка“ прищепитися і на наших земляках... Тоді, можливо, дорогі наші Браття в краю, святкуючи еперше цей тразник, зареають подякувати Господу-бо, зи ступнесоного парализу. Хай же милує їх своєю ласкою і в наступному році!“

Ікер.

вищев, що столичні газети поміщують спростування, чи думки українців. Це вказує на актуальність проблеми, що ми їх заступаємо. Ці речі треба реєструвати на сторінках української преси, щоб тим стимулювати наш український загал до виступу в обробці американської публічної опінії. Але відомо-

сті про ці справи в українській пресі газетках мусять бути точні. Треба аказувати на позитиві й негативі, а не лише робити бомбастичні твердження. Це має бути тем на-ука для читача, що йому, як українцеві робити.

Д-р Омелян Антонович, 703 So. Walter Reed Drive Arlington, Va.

Увага! Рачестер, Н. Й., і околиця! Увага! ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

з рамені 20-го відділу ОДВУ в Рачестер, Н. Й., — відбудеться В НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА 1953 Р., о год. 3-ї пополуноді, в залі UKRAINIAN AMERICAN CLUB, 292 Hudson Avenue. Доповідь: „Українська діяльність і позиції ОДВУ“, вилосить п. Я. ГАВВАС. Коли хочете довідатися про положення і вигляд української справи, про злочини і недоліки, про те, що нам слід робити, — П Р И Х О Д Ь Т Е! Управу 20-го відділу ОДВУ в Рачестер, Н. Й.

ТРЕТІЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ІЗД ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ РЕПРЕСОВАНИХ УКРАЇНЦІВ У ЗДА

— відбудеться — 28. I 29. ЛИСТОПАДА 1953 Р. в BEETHOVEN HALL, 210-214 East 5th Street, New York, N. Y.

З'їзд розпочнеться в СУБОТУ, 28. ЛИСТОПАДА в 11-ї години ранку МОЛЕБНЕМ з участю Українського Списо-пату.

В програмі З'їзду крім Відкриття, обрання Керівних Органів З'їзду та посвячення Пром'яної Таблиці в честь 7 мільйонів жертв голоду в Україні, організованого московськими комуністами в Україні 1932-33 рр. і привітань від Українських Установ і Організацій, є Доповіді Голови Вільної Міжнародної Федерації Політичних В'язнів д-ра Я. Профуса; Голови СУЖЕО Канади Семена Підгавного; та Голови Секції Політичних В'язнів в Торонто Василя І. Гришка. „Сьогоднішні репресовані українці в СССР і вчорашні репресовані українці на еміграції“.

Від год. 8-ї вечора 28 ЛИСТОПАДА в ті ж залі відбудеться присвячений Американсько-Українському ДНЄ-ВІ ПОДЯКИ

Б Е Н К Е Т

з участю Українського Духовенства, визначних діячів Американського громадсько-політичного й культурного життя, представників повноволених комуністичною Москвою народів, репрезентантів українських громадсько-політичних і культурно-наукових установ і організацій, делегатів і учасників З'їзду.

НА БЕНКЕТІ виступить відома камерна співачка ГАННА ШЕРЕН із своєю програмою українських пісень. Вступ на БЕНКЕТ \$3.50 від особи, \$5.00 від подружжя. (Просимо вчасно зарезервувати місця на Бенкеті).

В НЕДІЛЮ, 29. ЛИСТОПАДА, від 11 год. ранку продовження стисло організаційної частини З'їзду з участю делегатів і гостей. Організаційна Комісія.

УВАГА, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

ТРАДИЦІЙНЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО В НЕДІЛЮ, 29-го ЛИСТОПАДА 1953 Р. В ЗАЛІ НАРОДНОГО ДОМУ ПРИ 214 FULTON ВУЛ.

Учась в Академії беруть: проф. д-р М. Шлемкевич і Р. Слободян — промови; діти з української параф. школи та хор „Вояки“ під управою Р. Левинського. В неділю по співанні Служби Божої о год. 11:30 буде відправлена ПАНАХИДА за полягалих за волю України в українській католицькій церкві св. Володимира в Елізабет. Просимо всі організації до участі в Богослуженнях, а опісля на концерт. Комітет.

Увага! Вунсакет, Р. Ай., і околиця! Увага!

ВІДІЛІ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ У ВУНСАКЕТ

— влаштовує — ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

спільними силами обох українських парафій і товариств.

В НЕДІЛЮ, 29-го листопада 1953 р., в HARRIS HALL, при Main St., Woonsocket, R. I.

Початок: 3:00 пополуноді. Вступ: добровільні датки. Запрошує все дооколиця Громадянство Комітет.

УВАГА! ПРЕМ'ЄРА НОВОЇ МУЗИЧНОЇ КОМЕДИЇ з незабутніх днів таборового життя на еміграції! І. АЛЕКСЕВИЧ

ЗАГУБЛЕНИЙ СКАРБ КОМЕДИЯ В 3-ох ДИХ Музика: Лев Гумениний і Богдан Гіряк.

Участь беруть: ПОСИП ГІРЯК, М. Василько, М. Герує, А. Дерляка, Я. Левчик, В. Калін, З. Осичук, М. Понедєлок, А. Гавваський, Л. Саб, М. Чолган.

Режисерія: Мирон Чолган. Оформлення татків: Рома Прийма Сценічне оформ. А. Липчук. Оркест. Діагностичний квартет „С-7“ Вистави відбудуться: Джерзі Сіті, неділя, 29. листопада 1953, г. 7. веч. Український Народний Дім, 181 Фліт вул. Філадельфія, неділя, 6. грудня 1953, год. 7. веч. Горж. Клуб, 847 Н. Френсінг вул.

Ньюарк, неділя, 13. грудня 1953, год. 7. веч. Українська Центральна, 180 Вільям вул. Нью Йорк, субота, 26. грудня 1953, год. 8. веч. Фешні Інститут, 225 Вест 24. вул.

УВАГА МЕШКАНЦІ НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ!

ВІЧЕ

у справі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в Нью Йорку, під який закуплено „Стайвезант Касіно“ і для виступу ханія звідомлення та планів найближчої діяльності Дирекції корпорації „Український Народний Дім в Нью Йорку“ відбудеться у великій залі названого будинку при 140-142 — 2-га Евеню, В НЕДІЛЮ, 29 ЛИСТОПАДА Ц. Р. В ГОДИНІ 2:30 ПОПОЛУДНІ.

ДРІВНИ ОГОЛОШЕННЯ

РІЗДВЯНІ КАРТКИ, мистецькі всіх мистців, (з ковертатами) висхідно 12 штук за \$1.00; 2 туз. за \$2.00; 3 туз. за \$2.50 — за попереднім надісланим грошей. **СТІННІ КАЛЕНДАРІ** на 1954 рік по 35¢ з кошту пересилки. Для склепів — знижка в ціні. Замовляти:

ARKA Co.
48 East 7th Street
New York 3, N. Y.
Phone: GRamercy 3-3550

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВСІМ! — СУРМА:

СВЯТОЧНІ ЗАКУПИ

Різдвяні Картки (реалістичні зображення) 25 за \$1.00 або 100 за \$3.50
Різдвяні Картки (народні) 12 за \$1.00 або 50 за \$3.50
Стінні Календарі з укр. календарем, 4 за \$1.00, 100 за \$20.00
Святочна Папка (Мед. бр. куття (опихана) 2ф. 1ф. м'яку, крайові гриби 2 оз. Свічки 2. Стінний календар, все за \$5.00
Книжки для Дітей (наблизький ілюстрований збірник українських Народних Казок) 190 сторінок, кольорова обкладинка 2.00
В твердій оправі (спеціально для дитяку) 3.00
НОТИ ДО ГРАНИЙ НА П'ЯНО.
В. Барвінський: Наше Сонечко — нове видання 40
М. Фомченко: Моя Радула — нове видання 1.00
НОТИ ДО ГРАНИЙ І СПІВУ.
201 українських Народних пісень 2.50
Людвиг: Казка на п'яно і до співу 1.00
Лисенко М.: Коза Дереза, дитяча оперетка 1.50
Артистський: Запорожець за Дунаєм, опера 2.50
Піра, збірник 364 пісень з нотами 3.00
НАПРАКІРІ ПЛАТІВКИ ДО ГРАМОФОНУ
Альбом, 10 різних платівок з колами, хори 10.00
Наталка Полтавка (на лонг-плеїн, з альбомом 11.20
Наталка Полтавка, 17 платівок з альбомом на 78, перероблені в Америці 12.00
Наталка Полтавка 17 12-цалевих пл. Оригінальних (не перероблених) 17.00
14 Вибраних платівок, жіночі хори і найкращі пісні 10.00
14 Вибраних платівок, мужські хори при акомпаніменті Бандуристів 10.00
14 Вибраних платівок веселих зі співом і розмовами 10.00
14 Вибраних платівок коломийських, хори з тільки в Сурмі 10.00
Всі замовлення разом з грішми або завітками посилайте на адресу:

СУРМА

11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Help Wanted Male—Female

ОХОЖИ РОБИТНИКИ-ІЩ ДО ПРАЦІ
Потрібні досвідчені робітники до праці односторонніх сорочок і т. д. Добра платня, 40 год. тижнево, кошти транспорту від центрального пункту.
Director of Bldg Service
ROOSEVELT HOSPITAL
Metuchen, N. J.

ПРАЦЯ Help Wanted—Female

ЖІНКИ ПРОДАВНИЦІ
приворні, досвідчені в продаванні італійського й американського печива.
RICCOLE PASTRY SHOP
56 Spring Street
New York City

ПОМІЩЕННЯ КУХОВАРКИ

Потрібно дозрілої жінки, що має досвід в праці в установах. 5 днів в тижд. Власна кімната. Телефонувати: Mrs. Woods
IRvington 9-1514 or 9-3224

ПРАЦЯ Help Wanted—Male

СТОЛЯРИ

Дуже добра зарплата. Праця через цілий рік „Framing and sheathing“.

TERRACE FIRESIDE

YORK, PENNSYLVANIA
Зголошення до
MR. GARLAND
на місці.

МАШИНІСТИ ДО ВСЬОГО.

Постійна праця.
Прощу голоситися до
Mr. Herbst
CONDENSER
SERVICE & ENGR.
95 River Street
Hoboken, N. J.

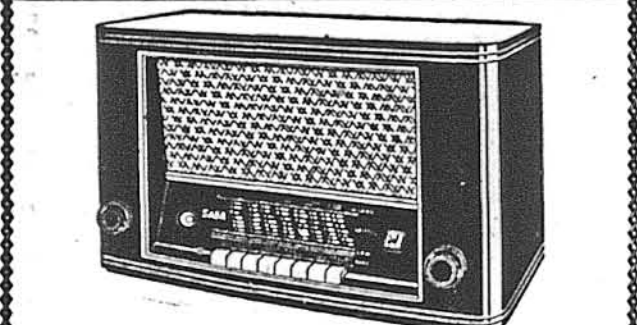
Український Салон КРАСИ

„Сюди наші клієнти скеровують своїх приятельок!“

Nita's Beauty Salon
720 GROVE STREET,
IRVINGTON, N. J.
ESsex 3-9860

УВАГА! Підготуйтеся до друку! НОВИНА ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАТОРА
під назвою GUIDE TO UKRAINIANS IN THE U.S.A.
Видання цього збірника з проханням до всіх зацікавлених (професіоналів, науковців, артистів, мистців, бізнесменів, українських Установ та Організацій), щоби в справі інформації писали на нижче подану адресу, якщо бажають умістити відомості про їх установу чи особу до 15 грудня 1953.

CARPATHIAN STAR PUBLISHING CO.
P. O. Box 1169 Church St. Sta., New York 7, N. Y.



ВЖЕ ОТРИМАНО ЗНОВУ КІЛЬКА ОЧІКУВАНИХ МОДЕЛІВ РАДІОАПАРАТУ
європейської продукції найпопулярнішої фірми наймогутніших апаратів на короткі хвилі

SABA

Ми маємо також вже радіоапарати марки SABA на короткі хвилі FM AM разом з АВТОМАТИЧНИМ ГРАМОФОНОМ.
Надійшли також радіоапарати TELEFUNKEN.
Масмо також в продажу машинки до писання німецької марки OLYMPIA.
Зацікавлених прохасмо негайно порозумітися на адресу:

Universal Watch Jewelry & Radio Co.
Власитель — Н. Ю. ПІКЕНС
201 EAST 14th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
GRamercy 3-2420

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА“ ЦІЛА ОПЕРА
європейське видання 33 RPM. (5) платівок \$11.20 в гарній європейській обкладинці з фотографіями артистів 78 RPM (17) платівок \$15.00. Оригінальний запас. Замовляйте:
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 W. Chicago Avenue Chicago 22, Ill., U.S.A.

ПРАЦЯ Help Wanted—Male

TURRET LATHE ОПЕРЕНТОРИ
які можуть наставляти токарю. Добра нагода до авансу, добра платня, платні ферії і свята.
SPECIALTY SPRAYING & MACHINE CO.
...59 Cedar Swamp Road, ...
Glen Cove, L. I.

РОБИТНИКИ струментів і пресів першорядного досвіду у праці над металом струментами, датками і новим апаратуванням. Тепер праця над важливою оборонною продукцією. Можливість надчасних годин, ліберальні винагороди.
ELECTRONICS MECHANICS, Inc.
101 Clifton Blvd. Clifton, N. J.

АВТОМОБІЛЬНІ МЕХАНІКИ. Розподільні нових авт. продуктів Крайслера. Потрібні два досвідчені механіки. Найкращі умови праці. Модерна кранівка. Добра платня для кваліфік. осіб. Зголошуватися особисто.
ПОТІРБИНИ чоловік, що знає автост. частини. Нагода для того, що працював як помічник менеджера від автомобілів. Частини і хоче підвищення. Добрі умови праці і запл. Englewood Motors, 60 Rockwood Place, Englewood.

МЕХАНІК

від оліїного опріяння і допоміжної служби — знаменита платня й умови праці; потрібний досвід у факторній праці
ORTALIS ENGINEERING CO.
Fanwood, N. J. FA.2-7707

СПОСАР-ПІЛОНОВИК САМОСТІЙНИЙ

для плоских і циліндричних робіт.
Платні надчасних годин.
J. W. RUNGE & CO.
432 Danforth Ave. Jersey City DElaware 2-0104

ДОСВІДЧЕНІ

Машиністи і „Toolmakers“ від 25 до 40 років до праці в Lebanon Valley, Pa., в розвиваючійся промисловій центрі. Сталя праця, добра платня. Зголошуватися:
I. AUMAN MACHINE CO.
4th Avenue and Spring Street Lebanon, Pa.

КНИЖКИ-ЖУРНАЛИ

Про різного роду творчість Богдана Лепкого довідатися в брошурі ВОЛОДИМИРА БЕЗУШКА
БОГДАН ЛЕПКИЙ
Ціна 25¢
Замовлення з належністю слати до: „СВОБОДА“
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗУ

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
В. Череватюка і Сина
YARDLEY FURNITURE CORP.
Manufacturers of Upholstered Furniture
730 East 149th STREET
BRONX 55, NEW YORK
Tel.: CYpress 2-9521

HANUSEY MUSIC CO.

244 W. Girard Avenue, Philadelphia 23, Pa.
Великий вибір українських платівок.
Всі роди українських РІЗДВЯНИХ КАРТОК
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено денно 9:30-9 вечора. В неділі до 2 попол.

У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ЗВІСНОГО НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА

KOWBASNIUK AGENCY
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Близь Avenue A) Tel.: ALgonquin 4-8779

ПІНОКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОВЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) — від огню, нещасливих випадків, нещастя. Безпечення життя, меблі, вікна, автомобілі, футра, біжутерію та інше.
ПРОДАЄМО доми та все, що роду бізнесу.
РЕКАО (пересилка пакунків за границю).

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.
Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

ДО УКРАЇНЦІВ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Одиниці представників пакирських ішайларських громадян „ОМЕГА“ в самому серці української громади на півночі поруч найкращої моделі „ОМЕГА АВТОМАТИК“ годинника, що самий накручується.

Ціна від \$71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-каратових виробів з золота і срібла на дарики з різних нагод. Ми тисимос вже 39 років великою українською клієнтською не лише в Шیکاго, але й в усіх містах по всій Америці на С. О. Д. замовлення. Гарантуємо і вертаємо гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:

M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. Seley 3-5753

ВСЯЧИНА

Частина ця поезія таким рішенням: „Боже, хорони її, і благослови, і припродай її назад додому“.

РИБИ ІДУТЬ НА ГАЧОК НЕ З ГОЛОДУ, ТІЛЬКИ ДЛЯ ЗМАГАННЯ І КОНКУРЕНЦІ

Професор Руттерського університету д-р Джеймс Росс Вестман робив дослідження з рибами і ствердив, що риби бігли на гачок, де була для них принада, не тому, що вони були голодні, тільки тому, що хотіли змагатися з іншими рибами та перемогти в конкурентів. Він робив досвід з рибами та перемогти в конкурентів, коли їх там було зовсім мало, а пізніше, коли їх було багато. Досвід відбувався, коли риби були голодні, і пізніше, коли були ситі.

ПОГО ЦЕ ДОРОГО КОШТУВАЛО — СЛУЖИТИ СВОЇЙ КРАЇНІ І ВДАВАТИ КОМУНІСТА

Вільям Г. Тіто, впродовж 12 років удавав, що він дійсний член комуністичної партії і одночасно був на службі ФБІ, якому доносили про всі комуністичні кроки. Його рідний брат довгі роки не промовив до нього ні слова, його мати вмерла з думкою, що її син дійсний комуніст. Батько весь час дивився на нього кривим оком, а жінка мало-що не покинула його, аж п'ять років тому він мусів їй відкрити таємницю, чому належить до комуністів. Коли жінка довідалася, що її чоловіком, то зараз побігла до школи, щоб повідомити свого старшого сина, що його батько не був справжнім комуністом, тільки служив у ФБІ, коли грав роль члена комуністичної партії.

НЕЧИСТЕ ПОВІТРЯ — ПРИЧИНОЮ ПІСТРЯКА

Лондонські лікарі заявляють, що привідомляють м'ряки, що пакувала над Лондоном і затримувала над зем-

НЕ ВУДЬТЕ ХУДОРЛЯВІ!

ПІЛІН ЗК ЗІСНАТИ НА ВАЗІ В КІЛЬКОХ ТИЖНЯХ
Хотіли б ви прикрасити свою хату з топки фукції привабливими фукціями мускулів? Коли ви, подібно як тисячі інших, не маєте потрібної ваги з приводу браку апетиту або з дитячих привичок, то ваша мрія може здійснитися в кількох тижнях.
В 12 тижнів ви можете збільшити вагу в 12 фунтів, а це означає, що ви будете доповнювати вашу дієту. Ви можете почати відразу цей спосіб, щоб теж підняти вагу, а він збільшує вас. Звертайтеся за TYNOL FORMULA, який містить усі вищі згадані вітаміни в одній таблетці, яку легко проковтнути. Заживайте одну таблетку після кожної їди, а вода має надійти чашкою калорії. Збільшуйте калорії, заживаючи таблетку щодня протягом одного місяця.

Люди з нормальним здоров'ям, згідно з цим планом, швидко прибувають на вагу. І ви будете здивовані, коли побачите, як ваша фігура виповнюється, коли фукції прибувають. Найкраще, як ви замовите собі TYNOL FORMULA-поштою, виславивши ці вартісні до TYNOL CO., DEPT. 56, BOX 321, CROTON ON HUDSON, N. Y., з гарантією, що нам звернете гроші, коли ви не будете задоволені.

Не висилайте грошей, тільки заплатити поштарні \$3.75 і поштову оплату C.O.D. коли доставите пакунков. Випробуйте цей план протягом одного місяця, і коли не будете задоволені з прибуття ваги, зверніть порожній збачок TYNOL-не до магазинів звороту грошей.

Name
Address

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Відкрито щоденно: від 10:00 рано до 7:00 веч. В суботу: від 10:00 рано до 1:00 по пол.

Віра Ковбаснюк Шумейко — Антін Шумейко.

Посмертні Згадки

АНАСТАЗІЯ КИКИШ з дому Томашів, хазяйки 401 відділу УНС в Саксвилі, Па., померла по тяжкій хворобі 12 листопада 1953 р., проживши 62 роки. Похорон відбувся 15 листопада на гречко-католицькому цвинтарі в Саксвилі, Па. — В. М. П.!

АНДРІЙ АНТОНОВ, довголітній член Т-на Ім. І. Франка, відділ 806 УНСоюзу, номер 11, листопада 1953 р., в 62 році життя. Похорон відбувся 15 листопада на гречко-католицькому цвинтарі в Саксвилі, Па. — В. М. П.!

ПЕТРО ПРОКІП, член Укр. Зал. Т-на „Дісторт“, відділ 801 УНСоюзу в Нью-Йорку, номер 13, листопада 1953 р. Похорон відбувся 15 листопада на гречко-католицькому цвинтарі в Саксвилі, Па. — В. М. П.!

ПЕТРО ПРОКІП, член Укр. Зал. Т-на „Дісторт“, відділ 801 УНСоюзу в Нью-Йорку, номер 13, листопада 1953 р. Похорон відбувся 15 листопада на гречко-католицькому цвинтарі в Саксвилі, Па. — В. М. П.!

АРТРЕТИЗМ

Хворі на ревматизм

Живіть радію! — Принаслідок пошкодження надхрящевих тканин, ревматизму й невротичних болів можуть пошкодитися нові надхрящеві тканини успішної нової формули, яка сполучує ліки в одній таблетці, яка дає полегшення в гнітних болів в суглобах і м'язах. Згідно з повідомленнями ці сполучає внутрішньо для облегчення артретичних і ревматичних страждань, невротичних болів у плечах, руках, раменах, ногах і в хребті. Описав для безлічного II заживання, не потрібно рецепту. Зі споконвітної радості в Кенні, Огайо, жінки й чоловіки, що довгі роки терпіли мукі й відчували жах перед артритичними й ревматичними боллями в напругих суглобах і м'язах, тепер горять по блаженну полегшенню після їх заживання.

За спеціальним порозумінням, читачі цієї газети можуть дістати цю медичину по знижці ціни. Прості вишліть оці новинку по SUMAR Co., Dept. 933, 2700 Church Ave., Brooklyn, N. Y., а доставите їй 3-дольові пакети \$1 за \$5, тобто за знижкою \$4 по правильній ціні. Залітайте просто поштарні при дорученні. Продається за гарантією звороту грошей.

Im'я
Адреса
Місцевість Стрей

Елізабет, Нью Джерзі

Дня 2-го листопада 1953 р., упокоївся в Бозі мій Муж

АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ, довголітній член Товариства Січ, відділ 3 У. Н. Союзу, та Братства св. І. Хрестителя, відділ 196 УРСоюзу. Похорон відбувся 5 листопада з церкви св. Володимира. В похороні взяли участь багато людей. Члени згаданих братств і Придів, яких Покійний мав багато. Були також Знайомі з далекіх місцевостей, як з Абури, Н. П., Ром, Н. П., й інші. Особливо дорого хоту зложити ширшу подяку нашим місцевим священикам, о. Паска, який відвідував Покійного в шпиталі, й о. Мохнацькому, за відправу парастасу в погребіи заведенні, і Службу Богу. Подяка п. Левинському, диригенту оркестру. Дякую похоронному заведенні М. Литвин за миле упродовження похорону. Щира подяка всім, які взяли участь в похороні та дали свої автомобілі, зокрема дякую тим, які несли тіло Покійного. Подяка всім, що зложили вітці на могилу Покійного, і щирим Придівля і Суєдлам, що замовили Службу Богу за упокій душі Покійного. Нехай Господь їм винагородить за їх пам'ять.

Горем пририта

Дружина АГАФІЯ С. ПОЛЯНСЬКА.

Дня 2-го листопада 1953 р., упокоївся в Бозі мій Муж

АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ, довголітній член Товариства Січ, відділ 3 У. Н. Союзу, та Братства св. І. Хрестителя, відділ 196 УРСоюзу. Похорон відбувся 5 листопада з церкви св. Володимира. В похороні взяли участь багато людей. Члени згаданих братств і Придів, яких Покійний мав багато. Були також Знайомі з далекіх місцевостей, як з Абури, Н. П., Ром, Н. П., й інші. Особливо дорого хоту зложити ширшу подяку нашим місцевим священикам, о. Паска, який відвідував Покійного в шпиталі, й о. Мохнацькому, за відправу парастасу в погребіи заведенні, і Службу Богу. Подяка п. Левинському, диригенту оркестру. Дякую похоронному заведенні М. Литвин за миле упродовження похорону. Щира подяка всім, які взяли участь в похороні та дали свої автомобілі, зокрема дякую тим, які несли тіло Покійного. Подяка всім, що зложили вітці на могилу Покійного, і щирим Придівля і Суєдлам, що замовили Службу Богу за упокій душі Покійного. Нехай Господь їм винагородить за їх пам'ять.

Горем пририта

Дружина АГАФІЯ С. ПОЛЯНСЬКА.

Дня 2-го листопада 1953 р., упокоївся в Бозі мій Муж

АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ, довголітній член Товариства Січ, відділ 3 У. Н. Союзу, та Братства св. І. Хрестителя, відділ 196 УРСоюзу. Похорон відбувся 5 листопада з церкви св. Володимира. В похороні взяли участь багато людей. Члени згаданих братств і Придів, яких Покійний мав багато. Були також Знайомі з далекіх місцевостей, як з Абури, Н. П., Ром, Н. П., й інші. Особливо дорого хоту зложити ширшу подяку нашим місцевим священикам, о. Паска, який відвідував Покійного в шпиталі, й о. Мохнацькому, за відправу парастасу в погребіи заведенні, і Службу Богу. Подяка п. Левинському, диригенту оркестру. Дякую похоронному заведенні М. Литвин за миле упродовження похорону. Щира подяка всім, які взяли участь в похороні та дали свої автомобілі, зокрема дякую тим, які несли тіло Покійного. Подяка всім, що зложили вітці на могилу Покійного, і щирим Придівля і Суєдлам, що замовили Службу Богу за упокій душі Покійного. Нехай Господь їм винагородить за їх пам'ять.

Горем пририта

Дружина АГАФІЯ С. ПОЛЯНСЬКА.

Дня 2-го листопада 1953 р., упокоївся в Бозі мій Муж

АНДРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ, довголітній член Товариства Січ, відділ 3 У. Н. Союзу, та Братства св. І. Хрестителя, відділ 196 УРСоюзу. Похорон відбувся 5 листопада з церкви св. Володимира. В похороні взяли участь багато людей. Члени згаданих братств і Придів, яких Покійний мав багато. Були також Знайомі з далекіх місцевостей,